

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci proti obvinenému **R. B.** pre zločin pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné na neverejnom zasadnutí konanom 8. augusta 2017 v Bratislave o sťažnosti obvineného R. B. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu z 24. júla 2017, sp. zn. 3Tp/13/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť obvineného R. B. **sa zamietla.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd uznesením z 24. júla 2017, sp. zn. 3Tp/13/2016, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosť obvineného R. B. o prepustenie z väzby na slobodu a súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b) Tr. por. neprijal jeho písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Tr. por. nenahradil väzbu menovaného dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu, ktoré bolo doručením jeho rovnopisu oznámené obvinenému R. B. 25. júla 2017 a jeho obhajcovi 27. júla 2017, podal obvinený prostredníctvom obhajcu 29. júla 2017 sťažnosť. V jej dôvodoch rovnako ako v žiadosti o prepustenie z väzby, ale i v predchádzajúcich podaniach týkajúcich sa jeho väzby, spochybňuje predovšetkým dôvodnosť jeho trestného stíhania, keď tvrdí, že materiálne podmienky väzby sú u neho v tomto štádiu konania zoslabené na úroveň, ktorá nedosahuje ani minimálnu hranicu potrebného štandardu. Pritom má za to, že intenzita dôvodnosti podozrenia z pohľadu existencie materiálnych podmienok väzby sa musí od momentu vzatia do väzby plynutím času a vykonávaním ďalších procesných úkonov potvrdzovať a posilňovať

a nie zoslabovať. V tejto súvislosti poukazuje na to, že v odôvodnení uznesenia Špecializovaného trestného súdu z 18. augusta 2016 sa opodstatnenosť jeho väzby opiera o svedecké výpovede N. M. a N. S., ktorým ale vyšetrovateľ 21. júna 2016 vzniesol obvinenie, pričom z celého vyšetrovacieho spisu nevyplýva, že by menovaní boli vypočutí ako obvinení. Preto prvostupňový ale ani druhostupňový súd nemohli svoje rozhodnutia o jeho väzbe opierať o svedecké výpovede M. a S., ktoré boli získané pred vznesením obvinenia. Na tom podľa sťažovateľa nemení nič ani to, že konanie proti nim bolo 22. júna 2016 vylúčené na samostatné konanie. Trvanie jeho väzby sa tak nemôže zakladať na ich svedeckých výpovediach, ktoré sú procesne nepoužiteľné. Zároveň spochybňuje hodnovernosť výpovedi týchto osôb pre ich pomer k veci, ktorý je daný prísľubom miernych trestov. Osobitne vo vzťahu k výpovediam svedka M. tvrdí, že tieto sú tendenčné a majú povahu len akýchsi klebiet za účelom dosiahnutia priaznivejšieho, minimálne podmieneného trestu v tak závažnej trestnej činnosti, ktorú tento svedok podľa sťažovateľa páchal. Fakt, že dôvody jeho väzby sa opierajú len o výpovede svedkov a obvinených M., S. a W., ktorí sú kajúcnikmi, je podľa obvineného neakceptovateľný, pričom poukazuje na to, že obvinený M. R. ako pravý kamenný člen zločineckej skupiny „T.“ jasne vypovedal, že (sťažovateľ, pozn.) nebol členom skupiny ani osobou pre ňu činnou. Namieta tiež, že po predĺžení lehoty väzby bolo vykonaný len 22 úkonov, z čoho iba jeden sa mal týkať jeho osoby a to výsluch svedka S., ktorý bol podľa neho vypočutý účelovo a jeho výpoveď sa netýkala tejto trestnej veci a skutkov, ktoré sa mu kladú za vinu.

Pokiaľ ide o dôvody útekovej väzby obvinený R. B. namieta, že nikdy pravidelne neutekal ani nemohol utekať do Maďarska, keďže je jeho občanom, má a vždy mal v Maďarsku trvalý pobyt. Voči jeho osobe sa doteraz na území Slovenskej republiky neviedlo žiadne konanie. Neobstojí podľa neho ani to, že do väzby bol vzatý po jeho zadržení v Maďarsku na základe európskeho zatýkacieho rozkazu, keďže sa tam zdržiaval už roky, pričom vedie usporiadaný život, býva na adrese trvalého bydliska, má dospelú dcéru a družku a stály príjem ako profesionálny hráč pokru okolo 1.500,- eur mesačne. Z tohto dôvodu nemohol mať ani vedomosť, že je na území Slovenskej republiky trestne stíhaný.

K dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažovateľ predovšetkým uviedol, že pre jeho existenciu sa vyžaduje dôvodná, nie abstraktná, hypotetická obava, že obvinený bude pokračovať v trestnej činnosti, pričom nebezpečenstvo z pokračovania v nej musí byť tak naliehavé a aktuálne, že v záujme ochrany spoločnosti je potrebné obvineného izolovať.

Z jeho konania takýto záver nemožno vyvodit'. Poukazuje pritom na to, že nikdy nemal vedomosť o tom, že na Slovensku existuje nejaká zločinecká skupina „T.". Nemožnosť pokračovať v trestnej činnosti vyplýva podľa sťažovateľa aj z objektívnych príčin, keď prokuratúra pri prepustení väzobne stíhaných osôb, ktoré tvorili jadro zločineckej skupiny, nemá najmenšiu obavu, že by mali pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Kladie preto otázku s kým by mal potom pokračovať v páchaní trestnej činnosti. Zároveň osobitne podotkol, že ak má byť dôvodom preventívnej väzby to, že má byť podozrivý z páchania ekonomickej trestnej činnosti, táto nie je predmetom konania v tejto veci.

Napokon sťažovateľ namieta, že dôvodom väzby nemôže byť ani skutočnosť, že doteraz využil právo nevypovedať a ani to, že mu hrozí vysoký trest. Súčasne tvrdí, že pre väzbu nepostačuje len akési hmlisté, neisté a konkrétnymi skutočnosťami dostatočne neodôvodnené podozrenie z následku predpokladaného v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) až c) Tr. por.

V podstate z týchto dôvodov sťažovateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie, prepustil ho na slobodu a v prípade potreby jeho väzbu nahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka a jeho písomným sľubom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako nadriadený súd preskúmal na podklade uvedenej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba včas, v súlade s § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým bola podaná sťažnosť, ako i konanie predchádzajúce týmto výrokom.

V rámci tohto prieskumu skúmal najvyšší súd v prvom rade to, či sťažnosťou napadnuté uznesenie je výsledkom procesne predpísaného konania. Zistil pritom, že vydaniu predmetného uznesenia predchádzal výsluch obvineného v prítomnosti jeho obhajcu a tlmočníčky, v rámci ktorého bolo oboznámené (a pretlmočené) aj negatívne stanovisko prokurátora k žiadosti obvineného o prepustenie z väzby. Možno teda konštatovať, že prvostupňový súd v konaní, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo, rešpektoval právo sťažovateľa na obhajobu, pričom najvyšší súd nezistil žiadne iné podstatné chyby tohto konania, ktoré by bez ďalšieho odôvodňovali zrušenie predmetného rozhodnutia.

Po zistení, že boli splnené všetky formálno-procesné podmienky na rozhodnutie o žiadosti obvineného R. B. o prepustenie z väzby (§ 72 ods. 2, § 79 ods. 3 Tr. por.), skúmal najvyšší súd, či sú zároveň dané materiálne podmienky pre ďalšie obmedzenie jeho osobnej slobody väzbou; v prvom rade to, či doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, majú znaky konkrétnych trestných činov a či je stále dané podozrenie, že tieto mal spáchať aj sťažovateľ (§ 71 ods. 1 Tr. por.).

Vzhľadom na neustále sa opakujúce obsahovo totožné námietky obvineného R. B., ktorými spochybňuje dôvodnosť jeho trestného stíhania, najvyšší súd opätovne upriamuje pozornosť sťažovateľa na to, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o jeho vine, resp. nevine, ale posudzujú len to, či v danom štádiu trestného konania zistené skutočnosti dostatočne odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchatelom skutku, v ktorom sa vidí trestný čin. Preto pri rozhodovaní o väzbe súdy nehodnotia dôkazy s konečnou platnosťou. Takéto hodnotenie je totiž vyhradené až rozhodovaniu vo veci samej, ktoré v prípade postavenia obvineného pred súd nasleduje potom, čo je v súlade so zásadami bezprostrednosti a ústnosti vykonané celé dokazovanie. Uvedené sa pritom týka aj posudzovania hodnovernosti výpovedí tzv. spolupracujúcich osôb.

V tomto štádiu konania sú to najmä navzájom sa dopĺňajúce výpovede svedkov N. M., N. S., N. A., R. S. a M. R. (pôvodne spoluobvineného, konanie proti ktorému bolo vylúčené na samostatné konanie, pozn.) a obvineného J. W., ktoré naďalej dostatočne odôvodňujú trestné stíhanie sťažovateľa. Výpovede týchto osôb vo vzťahu k celému predmetu konania (nielen voči sťažovateľovi) pritom vo viacerých smeroch podporujú aj výpovede svedkov R. M., D. A. Š., K. Š., P. Š., P. F., M. V., M. Š., G. H., F. Š., Ing. M. Č. a pôvodne spoluobvinených N. K. a R. J. a tiež výpovede obvineného R. M.. Pri posudzovaní dôvodnosti trestného stíhania obvineného R. B. nemožno napokon prehliadnuť ani jeho aktuálne vyhlásenie pred prvostupňovým súdom, že sa chce priznať k trestnej činnosti kladenej mu za vinu a tomu zodpovedajúce informácie, ktoré v rámci vyťaženia orgánom činným v trestnom konaní 4. júna 2017 poskytol (zv. XVII, č. 1. 6506).

Z uvedeného vyplýva, že pôvodné podozrenie založené najmä na výpovediach svedkov N. M. a N. S. sa vo vzťahu k obvinenému R. B. nielenže neoslabilo, ale naopak postupom vyšetrovania sa zintenzívnilo. V kontexte všetkých doposiaľ zabezpečených

dôkazov nie je spôsobilá spochybníť tento záver ani výpoveď M. R., podľa ktorej sťažovateľ nebol členom zločineckej skupiny „T.“, osobitne ak ten aj v procesnom postavení svedka zotrval na tom, že sťažovateľ sa mal spoločne s N. M. a H. S. (podľa svedka členmi zločineckej skupiny) podieľať na páchaní ekonomickej trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa voči procesnej použiteľnosti výpovedí svedkov N. M. a N. S. treba uviesť, že hoci im bolo v tejto veci 21. júna 2016 vznesené obvinenie, momentálne je ich možné v preskúmvanej veci vypočúť iba v procesnom postavení svedka, keďže konanie proti nim bolo vzápätí (ešte 22. júna 2016) vylúčené zo spoločného konania. Preto aj keby títo boli pred ich vylúčením na samostatné konanie vypočutí ako obvinení, práve tieto ich výpovede by neboli vzhľadom na ich aktuálne procesné postavenie v tejto veci procesne použiteľné. Zároveň je nutné zdôrazniť, že spoločné konanie nie je obligatórne, keďže podľa § 18 ods. 1 Tr. por. o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej dobe. Pritom podľa § 18 ods. 5 Tr. por. platí, že ustanovenie o spoločnom konaní proti viacerým obvineným sa nepoužije, ak okolnosti prípadu a postoj obvineného umožňujú vykonať len u niektorého z nich konanie o dohode o vine a treste. Rovnaký postup je potom namieste aj v prípadoch, ak postoj niektorého z obvinených dovoľuje vo vzťahu k nemu uplatniť niektorý z inštitútov týkajúcich sa tzv. spolupracujúcich obvinených (napr. prerušiť trestné stíhanie podľa § 228 ods. 3 Tr. por., podmienene zastaviť trestné stíhanie spolupracujúceho obvineného podľa § 218 Tr. por. alebo zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 3 Tr. por.).

Po zistení, že u obvineného R. B. naďalej pretrváva dôvodné podozrenie, že sa mal podieľať na spáchaní skutkov, pre ktoré je trestne stíhaný, podrobil najvyšší súd prieskumu záver Špecializovaného trestného súdu o existencii dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Tr. por. a s týmto sa plne stotožnil.

Pokiaľ ide o dôvod tzv. útekovej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., považuje najvyšší súd za potrebné najprv zopakovať, že obvinený R. B. nemá na Slovensku žiadne reálne väzby, pričom v čase, keď sa mal na jeho území v rokoch 2011 až 2015 zdržiavať a mal sa podieľať na trestnej činnosti kladenej mu za vinu, mal podľa svedka N. M. spoločne s obvinenými T. F., H. S., J. W. a svedkom M. R. pravidelne utekať do Maďarska a to vždy,

keď získali informáciu, žeby niekto z nich mal byť zadržaný. V tejto súvislosti je významným aj negatívny postoj obvineného k realizácii európskeho zatýkacieho rozkazu, na základe ktorého bol na Slovensko vydaný, keďže aj ten naznačuje jeho možné správanie v ďalšom priebehu konania a má vplyv na zváženie aplikácie zaist'ovacieho inštitútu v podobe väzby (primerane pozri aj uznesenie najvyššieho súdu zo 6. apríla 2017, sp. zn. 5 Tost 13/2017). V tomto kontexte potom vyznieva sľub sťažovateľa, že po prepustení na slobodu zotrvá na území Slovenskej republiky a bude sa dostavovať na všetky úkony trestného konania krajne nepresvedčivo. Práve tieto konkrétne skutočnosti aj podľa najvyššieho súdu stále odôvodňujú reálnu obavu, že v prípade prepustenia na slobodu obvinený R. B. ujde, aby sa vyhol trestnému stíhaniu, a v tomto štádiu konania zároveň vylučujú možnosť nahradenia jeho väzby či už písomným sľubom alebo dohľadom probačného a mediačného úradníka.

K dôvodom tzv. preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. najvyšší súd uvádza, že trestná činnosť, z ktorej je obvinený R. B. dôvodne podozrivý a na ktorej sa mal v rámci jednej z vetiev zločineckej skupiny „T.“ podieľať aj v čase, keď už časť ekonomickej trestnej činnosti, ktorá mala byť v rámci tejto zločineckej skupiny páchaná, bola vyšetovaná, mala byť zdrojom jeho príjmov. Uvedené v spojení s tým, že sťažovateľ sa podľa jeho vlastných slov momentálne živí ako profesionálny hráč pokru, čo nemožno pokladať za istý a pravidelný zdroj príjmu, zohľadniac zároveň dobu, po ktorú mala byť trestná činnosť, pre ktorú je stíhaný páchaná, vyvoláva naďalej dôvodnú obavu, že v prípade prepustenia na slobodu bude v trestnej činnosti (nie nevyhnutne so spoluobvinenými) pokračovať a to v snahe zabezpečiť si potrebné finančné prostriedky. Pokiaľ sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že predmetom konania v tejto trestnej veci nie je konkrétna ekonomická trestná činnosť, najvyšší súd poukazuje na to, že obvinený je okrem iného dôvodne podozrivý zo spáchania zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., ktorého podstata spočíva v tom, že sa mal podieľať práve na ekonomickej trestnej činnosti páchanej jednou z vetiev zločineckej skupiny „T.“.

Napokon treba uviesť, že vzhľadom na to, že predmetom konania je rozsiahla trestná činnosť, ktorá mala byť páchaná zločineckou skupinou od roku 2006 a ktorá zahŕňa aj viaceré obzvlášť závažné zločiny, čomu zároveň zodpovedá množstvo doposiaľ zabezpečených dôkazov, zohľadniac zároveň trest, ktorý v prípade uznania viny sťažovateľovi hrozí, nemožno ďalšie trvanie jeho väzby považovať za neprimerané.

Tieto dôvody viedli najvyšší súd k tomu, že sťažnosť obvineného R. B. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.

V Bratislave, 8. augusta 2017

JUDr. Peter P a l u d a, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. František Mozner

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Lucia Gočálová